T004 A HÀM IV 174-Kinh Thọ Pháp-Phẩm Tâm

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

174. KINH THOÏ PHAÙP (I)1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng laâm, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo raèng: “Theá gian thaät söï coù boán loaïi thoï phaùp2. Nhöõng gì laø boán? Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo khoå. Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi khoå, töông lai thoï quaû baùo laïc. Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi khoå, töông lai thoï quaû baùo khoå. Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo laïc. “Theá naøo laø thoï phaùp hieän taïi laïc, maø töông lai thoï quaû baùo khoå? “Hoaëc coù Sa-moân, Baø-la-moân, Phaïm chí ham thích vui ñuøa chung vôùi ngöôøi con gaùi trang ñieåm3 maø chuû tröông raèng ‘Sa-moân, Phaïm chí naøy ñoái vôùi duïc, thaáy coù nhöõng sôï haõi vaø nhöõng tai hoïa gì trong töông lai maø phaûi ñoaïn tröø duïc vaø baøy ra phöông phaùp ñoaïn duïc? Xuùc chaïm nôi thaân theå ngöôøi nöõ trang ñieåm naøy thaät laø sung söôùng’. Ngöôøi aáy vôùi ngöôøi nöõ naøy cuøng nhau vui ñuøa, du hí ôû trong ñoù. Ngöôøi aáy thoï phaùp laïc ñoù ñaõ thaønh töïu ñaày ñuû roài, khi thaân hoaïi maïng chung thaúng ñeán choã aùc, sanh trong ñòa nguïc, môùi daáy leân yù nghó nhö vaày, ‘Sa-moân, Phaïm chí kia ñoái vôùi duïc thaáy nhöõng sôï haõi vaø nhöõng tai hoïa naøy trong töông lai cho neân ñoaïn duïc vaø baøy ra phöông phaùp ñoaïn duïc. Chuùng ta nhaân bôûi duïc, do tranh vôùi duïc4, duyeân do duïc cho neân laõnh söï khoå cuøng cöïc nhö vaäy, söï khoå troïng ñaïi nhö vaäy’. “Cuõng nhö vaøo thaùng cuoái muøa xuaân5, giöõa tröa raát noùng, haït gioáng cuûa daây leo, bò naéng ñoá nöùt ra6, rôi xuoáng goác caây sa-la. Baáy giôø Thaàn caây Sa-la nhaân ñoù sanh ra sôï seät. Khi aáy, chung quanh coù caùc Thaàn caây loaïi haït gioáng, traêm thöù caây luùa, caây thuoác, caùc Thaàn caây baø con, baèng höõu, ñoái vôùi haït gioáng maø thaáy töông lai coù söï sôï haõi, coù ñuû tai hoïa nhö vaäy, lieàn ñi ñeán choã Thaàn caây maø an uûi raèng, ‘Thaàn caây chôù sôï, Thaàn caây chôù sôï! Haït gioáng naøy ñaây, hoaëc laø nai aên, hoaëc khoảng töôùc aên, hoaëc gioù thoåi ñi, hoaëc löûa xoùm ñoát, hoaëc löûa ñoàng thieâu, hoaëc hö, hoaëc chaúng thaønh haït gioáng. Nhö vaäy, naøy Thaàn caây, oâng ñöôïc an oån’. Neáu haït gioáng naøy khoâng bò nai aên, khoảng töôùc aên, gioù thoåi ñi, löûa thoân thieâu, cuõng nhö khoâng bò löûa ñoàng thieâu, cuõng khoâng hö hoaïi, chaúng thaønh haït gioáng. Haït gioáng

1. Töông ñöông Paøli, M.45 Cuøôa-dhammasamaødhaøna-sutta. 2. Boán thoï phaùp Paøli: cattaørimaøni dahammasamaødaønaøni. 3. Haùn: trang nghieâm nöõ Paøli: te kho moôibaddhaøhi paribbaøjikaøhi paricaørenti, hoï ñi tìm laïc thuù vôùi caùc nöõ du só toùc quaán. 4. Haùn: traùnh duïc “tranh caõi vôùi duïc”. Coù leõ hieåu adhikaraòa laø tranh caõi, thay vì laø nguyeân nhaân hay ñoäng cô. 5. Xuaân haäu nguyeät. Paøli: gimhaønaö pacchime maøse, thaùng cuoái cuøng muøa haï. 6. Haùn: nhaät chích saùch bính Caùc baûn cheùp khaùc nhau veà nhoùm töø naøy. Baûn Cao-li: vieát thay vì nhaät baûn Cao-li: bæ baûn Toáng: ngaïn thay vì saùch Paøli: maøluvaøsipaøæikaø.

naøy chaúng khuyeát, chaúng saâu, khoâng bò vôõ nöùt, khoâng bò möa, gioù, naéng laøm toån thöông; gaëp möa lôùn töôùi öôùt lieàn naåy sanh nhanh choùng. Thaàn caây kia lieàn suy nghó nhö vaày, 'Vì nhöõng côù gì caùc Thaàn caây xung quanh, caùc Thaàn caây loaïi haït gioáng, traêm thöù caây luùa, caây thuoác, caùc Thaàn caây baø con, baèng höõu, ñoái vôùi haït gioáng thaáy töông lai coù söï sôï haõi gì, tai hoïa gì maø sang an uûi ta, noùi raèng, 'Thaàn caây chôù sôï, Thaàn caây chôù sôï! Haït gioáng naøy ñaây, hoaëc laø nai aên, hoaëc khoảng töôùc aên, hoaëc gioù thoåi ñi, hoaëc löûa xoùm ñoát, hoaëc löûa ñoàng thieâu, hoaëc hö, hoaëc chaúng thaønh haït gioáng. Nhö vaäy, naøy Thaàn caây, oâng ñöôïc an oån'?' Nhöng haït gioáng naøy khoâng bò nai aên, khoâng bò khoảng töôùc aên, khoâng bò gioù thoåi ñi, khoâng bò löûa thoân thieâu, khoâng bò löûa ñoàng thieâu, cuõng khoâng bò hö hoaïi, khoâng thaønh haït gioáng, haït gioáng naøy chaúng khuyeát, chaúng luûng, khoâng bò vôõ nöùt, chaúng bò möa, gioù, naéng laøm toån thöông, gaëp möa lôùn töôùi öôùt lieàn naåy maàm nhanh choùng, thaønh thaân caây, caønh laù meàm maïi, thaønh ñoát, sôø ñeán thích thuù. Thaân, caønh, laù meàm maïi thaønh ñoát naøy sôø ñeán thích thuù, xuùc chaïm vui söôùng. "Roài caùi naøy duyeân vaøo caây maø thaønh caønh laù to lôùn, quaán laáy thaân caây aáy, che phuû ôû treân. Sau khi bò che phuû ôû treân roài, vò Thaàn caây kia môùi suy nghó nhö vaày, 'Caùc Thaàn caây xung quanh kia, Thaàn caây loaïi haït gioáng, traêm thöù caây luùa, caây thuoác, caùc Thaàn caây baø con, baèng höõu, ñoái vôùi haït gioáng thaáy töông lai coù söï sôï haõi gì, tai hoïa gì maø sang an uûi ta, noùi raèng, 'Thaàn caây chôù sôï, Thaàn caây chôù sôï! Haït gioáng naøy ñaây, hoaëc laø nai aên, hoaëc khoảng töôùc aên, hoaëc gioù thoåi ñi, hoaëc löûa xoùm ñoát, hoaëc löûa ñoàng thieâu, hoaëc hö, hoaëc chaúng thaønh haït gioáng. Nhö vaäy, naøy Thaàn caây, oâng ñöôïc an oån'. Nhöng haït gioáng naøy khoâng bò nai aên, khoâng bò khoảng töôùc aên, khoâng bò gioù thoåi ñi, khoâng bò thieâu bôûi löûa xoùm, khoâng bò thieâu bôûi löûa ñoàng, khoâng bò hö haïi chaúng thaønh haït gioáng. Haït gioáng naøy chaúng khuyeát, chaúng luûng, cuõng chaúng bò vôõ nöùt, khoâng bò möa gioù naéng laøm thöông toån, gaëp möa lôùn töôùi nöôùc lieàn naåy sanh maàm nhanh choùng. Nhaân vì haït gioáng, duyeân vì haït gioáng maø chòu söï khoå cuøng cöïc naøy, söï khoå troïng ñaïi naøy'. "Cuõng vaäy, hoaëc coù Sa-moân, Baø-la-moân, Phaïm chí ham thích vui ñuøa chung vôùi ngöôøi con gaùi trang ñieåm maø chuû tröông raèng 'Sa-moân, Phaïm chí naøy ñoái vôùi duïc, thaáy coù nhöõng sôï haõi vaø nhöõng tai hoïa gì trong töông lai maø phaûi ñoaïn tröø duïc vaø baøy ra phöông phaùp ñoaïn duïc? Xuùc chaïm nôi thaân theå ngöôøi nöõ trang ñieåm naøy thaät laø sung söôùng'. Ngöôøi aáy vôùi ngöôøi nöõ naøy cuøng nhau vui ñuøa, du hí ôû trong ñoù. Ngöôøi aáy thoï phaùp laïc ñoù ñaõ thaønh töïu ñaày ñuû roài, khi thaân hoaïi maïng chung thaúng ñeán choã aùc, sanh trong ñòa nguïc, môùi daáy leân yù nghó nhö vaày, 'Sa-moân, Phaïm chí kia ñoái vôùi duïc thaáy nhöõng sôï haõi vaø nhöõng tai hoïa naøy trong töông lai cho neân ñoaïn duïc vaø baøy ra phöông phaùp ñoaïn duïc. Chuùng ta nhaân bôûi duïc, do tranh vôùi duïc, duyeân do duïc cho neân laõnh söï khoå cuøng cöïc nhö vaäy, söï khoå troïng ñaïi nhö vaäy'. "Ñoù goïi laø phaùp thoï hieän taïi laïc maø töông lai chòu quaû baùo khoå. "Sao goïi laø phaùp thoï hieän taïi

khoå maø töông lai tho quaû baùo laïc? “Hoaëc coù ngöôøi maø baûn taùnh naëng ñaém duïc, naëng ñaém nhueá, naëng ñaém si, thöôøng tuøy taâm duïc maø thoï khoå, öu saàu. Tuøy taâm giaän döõ, taâm si meâ maø thoï khoå, öu saàu. Ngöôøi aáy vì khoå, vì öu saàu maø troïn suoát cuoäc soáng tu haønh phaïm haïnh, cho ñeán khoùc loùc rôi leä. Ngöôøi kia thoï laõnh phaùp naøy, ñaõ thaønh töïu ñaày ñuû, thaân hoaïi maïng chung taát sanh leân choã laønh, sanh treân caùc coõi trôøi. “Ñoù laø thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai thoï quaû baùo laïc. “Sao goïi laø thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai thoï quaû baùo khoå? “Hoaëc coù Sa-moân, Phaïm chí loõa hình, khoâng y phuïc, hoaëc duøng tay laøm y phuïc,

hoaëc laáy laù laøm y phuïc, hoaëc laáy haït chaâu laøm y phuïc; hoaëc khoâng muùc nöôùc baèng bình, hoaëc khoâng muùc nöôùc baèng gaùo; khoâng aên ñoà aên xoác xæa baèng dao gaäy, khoâng aên ñoà aên löøa doái, khoâng töï mình ñeán, khoâng sai ngöôøi ñi, khoâng laøm khaùch ñöôïc môøi7, khoâng laøm khaùch ñöôïc chaøo ñoùn8, khoâng laø khaùch ñöôïc löu9, khoâng aên töø giöõa hai ngöôøi ñang aên, khoâng aên taïi nhaø coù thai10, khoâng aên töø nhaø coù nuoâi choù, khoâng aên töø nhaø coù laèng xanh bay ñeán; khoâng aên caù, khoâng aên thòt, khoâng uoáng röôïu, khoâng uoáng nöôùc daám11, hoaëc khoâng uoáng gì caû, hoïc taäp haïnh khoâng uoáng; hoaëc aên moät mieáng, cho moät mieáng laø ñuû12, hoaëc aên hai, ba, boán, cho ñeán baûy mieáng, vaø cho baûy mieáng laø ñuû, hoaëc aên bôûi moät laàn nhaän ñöôïc13, vaø cho ñeán moät laàn nhaän ñöôïc laø ñuû, hoaëc aên bôûi hai, ba boán cho ñeán baûy laàn nhaän ñöôïc vaø cho baûy laàn nhaän ñöôïc laø ñuû, hoaëc aên ngaøy moät laàn vaø cho moät laàn laø ñuû, hoaëc hai, ba, boán, naêm, saùu, baûy ngaøy, nöõa thaùng, hay moät thaùng, aên moät laàn vaø cho moät laàn laø ñuû; hoaëc aên coû14, hoaëc aên luùa coû15, hoaëc aên neáp tueá, hoaëc aên caùm, hoaëc aên gaïo ñaàu-ñaàu-la16, hoaëc aên ñoà aên thoâ; hoaëc ñeán choã voâ söï17, y nôi voâ söï; hoaëc aên reã, hoaëc aên traùi, hoaëc aên quaû töï ruïng; hoaëc maëc aùo khaâu ñuû thöù vaûi18, hoaëc maëc aùo loâng, hoaëc maëc aùo vaûi ñaàu-xaù19, hoaëc maëc aùo vaûi ñaàu-xaù baèng loâng, hoaëc maëc baèng da nguyeân, hoaëc maëc da coù xoi loã, hoaëc maëc da toaøn xoi loã; hoaëc ñeå toùc xoõa, hoaëc ñeå toùc beäân, hoaëc ñeå toùc vöøa xoûa vöøa beän, hoaëc chæ caïo toùc, hoaëc chæ caïo raâu, hoaëc caïo caû raâu toùc, hoaëc nhoå toùc, hoaëc nhoå raâu, hoaëc nhoå caû raâu toùc, hoaëc chæ ñöùng thaúng khoâng heà ngoài, hoaëc ñi choàm hoåm, hoaëc naèm gai, laáy gai laøm giöôøng; hoaëc naèm coû20, laáy coû laøm giöôøng; hoaëc thôø nöôùc, ngaøy ñeâm laáy tay voïc; hoaëc thôø löûa, ngaøy ñeâm ñoát leân; hoaëc thôø maët trôøi, maët traêng, thôø ñaáng Toân höïu Ñaïi ñöùc, chaép tay höôùng veà kia. Nhöõng söï nhö vaäy thoï khoå voâ löôïng, hoïc haïnh noùng böùc21. Vò aáy thoï phaùp naøy khi ñaõ thaønh töïu ñaày ñuû roài, thaân hoaïi maïng chung taát sanh tôùi choã aùc, sanh trong ñòa nguïc. “Ñoù laø thoï phaùp hieän taïi khoå, töông lai thoï quaû baùo khoå vaäy. “Sao goïi laø thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo laïc? “Hoaëc coù ngöôø i baû n taùn h khoâ ng naën g ñaém duïc , khoâ ng naën g ñaém saân nhueá ,

7. Haùn: baát lai toân Paøli: na-ehi-bhadantika, “khoâng laø Toân giaû ñöôïc goïi: Môøi ñeán ñaây!” 8. Haùn: baát thieän toân Coù leõ:

na-saødhu-bhadantika, “khoâng laø Toân giaû ñöôïc chaøo ñoùn: Laønh thay, Toân giaû!” 9. Haùn: baát truï toân Paøli: na-tiæææha-bhadantika, “khoâng laø Toân giaû ñöôïc môøi moïc: Haõy ôû laïi ñaây, Toân giaû!” 10. Haùn: baát hoaøi nhaâm gia thöïc Paøli: na gabbhiniyaø (paæiganòhaøti), khoâng (nhaän thöùc aên) töø ngöôøi ñaøn baø mang thai. 11. Haùn: aùc thuûy Paøli: thusodaka, nöôùc leân men. 12. Paøli: ekaøgaøriko vaø hoti ekaølopiko, moãi nhaø chæ nhaän moät mieáng aên. 13. Haùn: thöïc nhaát ñaéc Paøli: ekissaøpi dattiyaø yaøpeti, chæ soáng baèng moät vaät ñöôïc cho. 14. Haùn: thaùi nhö Paøli: saøka-bhakkho. 15. Haùn: baïi töû loaïi coû gioáng nhö luùa. Paøli: saømaøka. 16. Haùn: ñaàu-ñaàu-la Paøli: daddula. 17. Haùn: chí voâ söï xöù ñeán nôi röøng vaéng? Khoâng thaáy Paøli töông ñöông. Tham chieáu: vanamuøla-palaøhaøro yaøpeti. 18. Haùn: lieân hieäp y Paøli: masaøòaøni, vaûi gai laãn caùc vaûi khaùc. 19. Haùn: ñaàu-xaù y Paøli dussa, vaûi thoâ chöa nhuoäm maøu. 20. Haùn: thaûo Toáng-Nguyeân: quaûMinh: Kinh soá 18: ngoïa quaû Paøli: phalaka, (naèm treân) taám vaùn. Baûn Haùn hieåu phala(ka) laø traùi caây. 21. Haùn: Hoïc phieàn nhieät haønh Paøli: aøtaøpanaparitaøpanaønuyogam anuyutto viharati, soáng haønh theo söï khoå haïnh eùp xaùc.

khoâng naëng ñaé m si. Vò aáy khoân g thöôø ng theo taâ m duïc maø thoï khoå öu lo, khoâ ng theo taâm saân nhueá maø thoï khoå öu lo vaø khoân g theo taâ m si maø chòu khoå, öu lo. Vò aá y do laïc, do hyû, troïn cuoäc ñôø i mình tu haø nh phaï m haï nh cho ñeá n ñaï t ñöôïc taâ m hoan hyû . Vò aáy thoï phaù p naøy , ñaõ thaøn h töï u ñaà y ñuû roài, naêm haï phaà n keá t döù t saïch, hoù a sanh ôû choã kia maø nhaäp Nieát-baøn , ñöôïc phaù p baá t thoá i, khoâ ng trôû laï i coõi naø y22. “Ñoù laø phaùp thoï hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo laïc. “Theá gian thaät söï coù boán thoï phaùp nhö vaäy, do ñoù maø Ta giaûng thuyeát”. Ñöùc Phaät thuyeát nhö vaäy, caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

22. Vò A-na-haøm töø Duïc giôùi cheát taùi sanh leân Tònh cö thieân vaø Nieát-baøn taïi ñoù.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.